Kavramsal Açıklama Raporu

Kırk yıllık mimari miras, geleceğin teknolojisiyle karşılaştığında neye dönüşür?

“Hiç İnşa Edilmemiş 40 Yıl”, olgunlaşmayı geçmişin bilgisini korurken yeni üretim biçimleriyle ilişki kurabilme yeteneği olarak yorumlar. Batı Akdeniz Mimarlık Dergisi’nin hafızası, bu çalışmada geleceğe yönelik bir tasarımın başlangıç malzemesidir.

Derginin 59. sayısındaki yarışma projeleri tek tek belgelenerek bir referans kümesi oluşturulmuştur. Yapay zekâ ile yürütülen çalışma, bu seçilmiş kaynaklarla sınırlandırılmış; farklı yapıların kolajı yerine, onların mekânsal ve biçimsel ilişkilerinden beslenen tek bir hayalî tasarım istenmiştir. Böylece geçmişin mirası, geleceğin teknolojisi aracılığıyla yeniden yorumlanmıştır. Başlıktaki “inşa edilmemiş” ifadesi, kaynak projelerin gerçekleşme durumunu değil, bu süreçte ortaya çıkan yeni yapıyı tanımlar.

Kompozisyondaki kırk ekran, geride kalan her bir yılı temsil eder. Farklı boyutlardaki CRT monitörler geçmişin görüntüleme teknolojisini ve dönemler boyunca biriken kayıtları çağrıştırır. Ekranlara yayılan mavi çizim, mimari temsilin teknik hafızasını dijital gelecekle buluşturur. Blueprint’in tarihsel niteliği, burada geçmiş ile gelecek arasındaki sürekliliği güçlendirir. Kesintili ekranlarda beliren tek yapı, farklı yılların deneyimlerinin ortak bir düşüncede birleşmesini görünür kılar.

Görsel aynı zamanda mesleğin geleceğine ilişkin bir soru sorar: Yapay zekâ mimarın yerini alma korkusunu mu büyütür, yoksa mimarın birikimini başka türlü kullanabileceği bir alan mı açar? Olgunlaşma, bu belirsizlik karşısında eleştirel düşünceyi, seçme yetisini ve tasarım sorumluluğunu sürdürebilmektir.

Üretimde ChatGPT üzerinden erişilen OpenAI Imagegen kullanılmıştır. Belgelenen görsellerin referans alınması, metinsel yönlendirmelerle alternatiflerin üretilmesi, kolaj yaklaşımının elenmesi ve tek yapı fikrinin geliştirilmesi aşamalarını ekran ve blueprint kurgusu izlemiştir. Kavramsal kararlar ve alternatiflerin değerlendirilmesi insan yönlendirmesiyle gerçekleştirilmiştir. Referanslarla sınırlandırma, özel model eğitimi anlamına gelmemektedir.

Ekranların modüler düzeni ve mavi çizim dili, kapağın diğer yayın ve tanıtım yüzeylerine genişletilmesine olanak sunar.